Ն. 4812 — 1881 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 12 ՇՈՒՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Ս.ԼՍԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՃԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ 24 — Ն. 4812

ԳԻՆԸ ԼՈՒՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէճիա 10
Այլը այլ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Այլը այլ » 5
Բոլոր իւճրէթի պիզէ այիա տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գիրինճի տէֆա իչին սահմանը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Անկախության Կիրակի

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իյան սրբասրնա գօնուլմահան իրանաթ ու իխթարաթը սահմանը 5 ղշ
Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խամինէ կազրիր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիլէնպիհ-պազարընտա Իքսի խանընտա Ն. 41։

Ա.ՏԱՐԻ ԿԱՆՈՆԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 12 — ՍԷՖԷՐ 1289 — 30 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Էսրարը Փարիսին 30ունճու ճիւղիւ պու կիւն չըգմըշտիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Փարիս, 22 դեկտ.

Մ. Բուռթան Թունիստաքի մէկմուրիւթինէ ավտէթ իտէճէք վէ Եարընն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Բոմա, 22 դեկտ.

Մէճլիսի մէպուսան իսթիֆանընը Յունվար 18 ինէ թէէխիր իթմիշ տիր։

ԱՋԳԱՅԻՆ

Թատրոնթիլէր հէր քէս, Սրբազան Պատրիարք հայր հազրէթլէրի իսթիֆասընընն, նէտէ գարար գելըշընը պէվմէք իսթէմէքտէ տիրլէր, հալպու քի, պու կիւնլէրտէ, օլ պատատ, հիչ պիր լաեբգը մանլիմաթ ալընամամագտա տըր։

* *

Թարաֆը հիւքիմէթի Սէնիյէտէն, Փրկիչ, եինե քէլ էվվէլ, էթ վէ էթմէկին իհտա վէ իհտան պույրուլմասընա տայիր, ալընան միժաէլերի, քէմալի մէմուունիյէթ իլէ պիլսիրմիշ իսիք։ Իշիտիլմիկինէ կէօրէ, մէղքիւր խայրաթխանէ իտարէսի Խարաֆընան, օլ խուսուսատա, Պապը սէրատակերիյէ, վէ պատէհու Մալիյէ նէզարէթի ճէլիէսինէ միւրաճատթ օլունտուգտա, մէղքիւր էմրի Ալինին, անճագ կէլէճէք մաքատատա իճրատաքնա հիմմէթ պույրուլաճաղը ճէվապը ալընմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Եվվէլքի կիւն Ինկիլիզ սէֆարէթխանէսինէտ միրիլէն զիեաֆէթտէ աթիտէքի զէվաթ հայրը պուլունմուշտար տըր։

Սաարը ատապգ Սաֆվէթ բաշա, Խայրէտտին բաշա, Արիֆի բաշա, զաթը հազրէթի Շէհրիյարի եավէրանընտան Ֆուատ բաշա, Նուրէթ բաշա, ատապգ մէտրիֆ նազրը Մինիֆ բաշա, ալբայր հիմմեան միղիգատը պաշլը Նէճիպ բաշա, Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա, բոլթա վէ թէլէկրաֆ նազրը, Իզզէթ էֆէնտի, խաղինէյի խատատ բուխթա վէ թէլէկրաֆ նազրը Ծակոր էֆէնտի, բիւսիմաթ նազրը Էսիպ էֆէնտի, տրթընճը ատայիրէ բէյիին Պրաք պէյ, Պէյօղլու միթէատրբէք Պահրի բաշա, ղիման էմինի Տիրավէր բաշա, շուրայը պահրիյէ բէյիին Սիւլէյման բաշա, Պէյքը բաշա, Հօպարթ բաշա, այանատան Օթամբրա էֆէնտի, տիվանը հիւմմեան պաշ թէրճէմանը Տամբուա էֆէնտի, միթէշարմուտինի Իլիաս էֆէնտի, խարիճիյէ նէզարէթի մէքթուպճի էֆէնտիյէ միւտիրի Ֆէհիմ պէյ, Իպրահիմ պէյ, Մաբսիմ էֆէնտի, մէտրիֆ նազրը Ալի Ֆուատ պէյ վէ Ղալիպ պէյ։

Շու աթիտէքի գէվաթ տտիրի տավէթ օլունմուշտար իսէ տէ, էնմար մաղերէթ իլէ կէլէմէմիշլէր տիր։

Դատրի բաշա, Բէուֆ բաշա, Զապթիյէ նազրը Հաֆըզ բաշա, Շէհիր էմինի Մաղհար բաշա, Նաում էֆէնտի։

Գոնթէս Ֆիւֆրինին վիրտիկի սուարէտէ պուլունան զէվաթը էսամիսի տիր։

Պաշ վէքիլ Սայիտ բաշա, Խարիճիյէ նազրը Ասիմ բաշա, Տախիլիյէ նազրը Մահմուտ Նէդիմ բաշա, Ղազի Օսման բաշա, Սէրվէր բաշա, Ճէվատէթ բաշա, Հասան բաշա, Հասան Ֆէհմի էֆէնտի, Ալի Սայիպ բաշա, Սուպհի բաշա, Բաքիի էֆէնտի, Միհնիր պէյ, Զիհնի էֆէնտի, Տատեան Արթին էֆէնտի, Ըլֆէթ պէյ, Զեյա պէյ, Ահմէտ Ճէլալէտտին բաշա, Նշան էֆէնտի, Ֆեթհի պէյ, Նուրէտտին պէյ, Ըշիտ պէյ, Ալի պէյ, Զամիշ Օհանէս էֆէնտի, Նուրեան էֆէնտի, Մահմուտ բաշա, Կարապետ էֆէնտի Գումարեան, Տամատ Նէճիպ բաշա, Իզզէթ պէյ, Արիֆ պէյ, Պարթէլէթի էֆէնտի, Մատրիլի էֆէնտի, Տատեան Առաքել էֆէնտի, Տատեան Տիրան պէյ, Ատիլէ միւսթէշարը Վահան էֆէնտի, Գոնթան էֆէնտի, Շահպազ Կարապետ էֆէնտի, Սամի էֆէնտի, Գօսթաքի էֆէնտի, Իբրահիմ էֆէնտի, Թէվֆիգ պէյ, Միւզէ նազրը Համմի պէյ, Մուսթաֆա էֆէնտի, Մէլլա Նէճիպ էֆէնտի, Իզզէթ էֆէնտի, Միհրաթ պէյ, Կոչէր էֆէնտի, Վիթէնտորֆ պէյ, Պէրթրամ էֆէնտի, Նամըգ բաշա, Բեանի բաշա, Բէմալ բաշա, Մարքօ բաշա, Լէպիպ էֆէնտի, Նիգոլաքի էֆէնտի, Սէրվիչէն էֆէնտի, Եավէր բաշա, Գոխօր էֆէնտի, Իսմայիլ պէյ, Համմի բաշա, Բիղա պէյ, Միհնիր պէյ, Խալիլ բաշա, Բաղիպ պէյ, Ճէլալ պէյ, Մէհմէտ Ալի պէյ, Նիազի էֆէնտի, Վասֆի էֆէնտի, Գագի էֆէնտի, Գրիգոր էֆէնտի, Մէհմէտ պէյ, Ճէմալ պէյ, Մահմուտ պէյ, Սէֆիր էֆէնտի, Եուսուֆ պէյ, Լենվէր պէյ, Մէհմէտ պէյ, Գեհրեթ պէյ, Խաչիկ էֆէնտի, Իսմայիլ պէյ, Ահմէտ պէյ, Միհնիր պէյ, Կիւրճանի էֆէնտի, Գարուստ էֆէնտի, Համիտ պէյ, Առոսիտէս բաշա, Գարաթէօտորի էֆէնտի, Օթավրաքի էֆէնտի, Բեամիլ բաշա, Հիլմի բաշա, Մազհար Բէշիր բաշա, Սաֆա բաշա, Սարթինաքի էֆէնտի Թահիր պէյ, Եուսուֆ պէյ, Իսմայիլ պէյ, Տրիկալաքի բաշա, մատամ Տրիկալաքի, Վիթալիս էֆէնտի, Մատամ Վիթալիս։

Եվվէլիսի կիւնքի նիւսխէմիզատ Մէարիֆ Խարաֆընտան Թայեին օլունան միֆէթթիշ վասէթասը.լա Պէյօղլուսատի Բում քիթապճըլարընն տիւքքանլարը մուայէնէ իտիլտիկինի եազմըշ իսիք։

Վագբթ եազըօր քի, ալթմըշ գատար գիւթիւպ վէ բէսայիլի մուզիրէ պուլունարագ զապթ իտիլմիշ վէ տիւն տտխի Բում մաթպասալարընտան պաղշլարը մուայէնէ գելընմըշ տըր։

Ավտրիանքն Իզմիր ժէնէրալ գոնսոլոսու Տէրիսատէթ կէլմիշտիր։

Եունան հուատատու ճէտիտինատէ օլուպ, շիմտիլիք միւնազատա ալթընտա պուլունան Քրիթիրի վէ Զարգօ նամ մահէլլէրատէ ասաքիրի Շահանէ խարաֆընտան գէշալար ինչա խիլմէքտէ օլուպ, պու իսէ, միւնազատայը մէղքիւրէնին հալէա պէրթարաֆ օլմամըշ օլտուղունա տելիլ օլտուղունու Ամինա դաղէթալարը եազըօր։

Եվվէլքի կիւն իշարըմըշ վէճհ իլէ, Վէքիլ Հայր տուրը, Խիտավէնտիկեար վալիսի օլուպ Տէրիսատէթատէ պուլունան Ահմէտ Վէֆիպ բաշա հազրէթլէրինին նէզտինէ պիլ ատլմէ, միլլաթի իմիշ տիր։

Իրան տէվլէթի Սէլանիք մանալահիկիզարը Ապտի խան, էվվէլքի կիւն մէէզունէն Տէրիսատէթէ կէլմիշ տիր։

Սէլանիք վալիսի Հասան Թահսին բաշա, տէվրլէրինի իքմալէն էվվէլքի ճիւմաա կիւնիւ Սէլանիքէ ավատէթ իյլէմիշ տիր։

Մըսրըտա 1882 մայիս 4 տէ թահրիրի նուֆուսա պաշլանճագ իմիշ։

Էնգլարէտէ միւհթաճին զօմիսիոնու թէշքիլ օլունտուգու կիպի, գազալարատա տախի պիրէր գօմիսիոն շիւպէսի թէշքիլ օլունարագ, քէմալը կէլմի իլէ պիր թարաֆտան լազըմ կէլէն մահէլլէրատէն զէխայիր ճէլպ վէ պիր թարաֆտան թահգիգաթ իճրա իլէ միւհթաճինի էհալիյէ վազբթ միրուր իթմէքտիր, եէմէքիք վէ թօխտամուգ թէվզի օլունճագտա օլտուղունու ճէրիտէ եազըօր։

Ումումի պիր մահէլլէտէ հիւքիմէթի Սէնիյէտէ ալէյհինտէ պազը թէֆէվվիհաթատա պուլունմուշ օլտուղունատտուլաեը, թահթը թէվզիֆա ալընմըշ ըրը։

Հայատար բաշա շըմէնտըֆէր միւլթէզիմէրինատէն Մ. Ալէթ պու քէրրէ Ինկիլթէրրատան Տէրսատէթէ կէլմիշ տիր։

Տէրսնու քէօրրու վարօրլարը միւտիրիյէթի Իտարէյի Մախսուսէ միւտիրի Զեյա պէյէ իրավէթէն իհալէ օլունմուշ տուր։

Սալթանտթը Սէնիյէտէն Գէլիբատ էլչիսի Խալիտ պէյ թարաֆընտան, ալաֆրանկա 13 ինտէ, օրատա պիր զիեաֆէթ քէշիտ իտիլէրէք, պիրճիւմիշ սիֆէրա հազրը պուլունատուղունու Վագբթ եազըօր։

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսինտէ պիր հէյեէթի թէֆթիշիյէ թէշքիլ իթմէք իւզէրէ օլտուղու էվվելճէ իշար օլունմուշտու։

Վագբթը ալտրդը մալիմատթա նազարէն, մաթպասա միւտիրիյէթի լազվ իտիլէրէք, հէյեէթի թէֆթիշիյէ բէյսէթի մաթպասա միւտիրի Ահմէտ Համիտի էֆէնտիյէ իհալէ օլունճագ վէ պիլճիւմէ մէարիֆ միւֆէթթիշլէրի իշպու հէյեէթին թահթը նէզարէթինատէ պուլունճագ իմիշ։

Լէմպէրկ երմէնի Արքեպիսկոպոսու օլուպ, Ավստրիա մէճլիսի այանը ազասընտան պուլունան մոնսէնիէօ Բոմասքան եէթմիշ պիր եաշընտա օլտուղու հալտէ գեկտ. 11 տէ վէֆատ իթտիկինի Վիէննա զազէթալարը եազըօր։

ՄԱԼԻԵԷ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Տային վէքիլէրիյէ Օսմանը մուրախխասարը պէյնինտէ գարարկիր օլան գարարնամէտէն պագիյէ։

Օսմանը ասհապը թահվիլաթ վէքիլինին վէ մէրպութ մուգավէլէնամէտ մուհարբէր թահվիլաթ իշին թայեին օլունճագ տիկէր վէքիլին թայեինի, Թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէսինէ պէեան իտիլէճէք տիր։

Հիւքիմէթի Սէնիյէենին խըտմէթինտէ միւսթախտէմ օլանլար, կէրէք թէպատայի Օսմանիեէտէն օլատն, վէ կէրէք օլմասընը, տայինէր մէճլիսի իտարէսինէ ինթիխապ օլունտուգտան սոնրա, մէէմուրիյէթի ըէամիեէսինատէն իսթիֆա իթմէկէ մէճպուր օլուպ, մէճլիսի մէղքիւրտէ պուլունտուգճա, պիր տիկէր մէմուրիեէթի գապուլ իթմէեէճէք տիր։

Ինկիլթէրա վէ Ալմանեա վէ Ավստրիա–Մաճար վէ Ֆրանսա վէ Իթալիատա պուլունուպ, մէճլիսի իտարէյի մէղքիւրէ իշին ազա ինթիխապ իթմէկէ մէմուր օլանլար, շաեէտ մէմալիքի տէվլէթի Ալիեէտէ, եա սիեասի վէ եա գօնսօլոսլուգտա վէ եա պիր խըտմէթի ասքէրիեէտէ միւսթախտէմ պուլունուր իսէ, քէզալիք մէմուրիեթլէրինէն իսթիֆա իյլեեէճէքլէր տիր։

Մէտալիշ (մուաշլար) նօթայի նազարընտան, այնի մէմալիքի էճնէպիեէտէ կէլէն մէճլիսի մէղքիւր ազարը միւնէզզէլէսինտէ թուրթուլճագլար տըր։ Նասլ օլունաճագ պէշ սէնէ միւտէթտէ իշին թայեին օլունուպ, մէճլիսի ճէտիտին իճթիհատինէ գատար մէմուրիեթլէրինատէ տէվամ իտէճէքլէր տիր։ Մէմուրիեթլէրինին խիթամընտա թէքրար ինթիխապ օլունապիլիրլէր։ Էկէր մէճլիսի իտարէնին պիր ազասը, իճրայի վազիֆէտէ գուսուր իյլէր իսէ, ինթիխապ օլունտուղու թահվիլաթ մէքճալէթի թարաֆընտան ազ օլունաճագ իսէտէ, եա մէճլիսի իտարէնին թէքլիֆի վէ եախսա գապուլ վէ թատիգի իւզէրինէ իճրա օլունաճագ տըր։

Մէմալիքի էճնէպիեէտէն կէլէն էճնէպի տային վէքիլէրինէ իքիլշէր պին լիրա սթէրլին, վէ մէմալիքի Օսմանիեէտէ սաքին Օսմանը վէ էճնէպի տայինէր թարաֆընտան ինթիխապ օլունաճագ վէքիլէրէ պին իքիշէր եիւզ լիրա ըսթէրլին, վէ հիւքիմէթի Օէնիեէ ճանիպինատէն թայեին օլունաճագ մէմուրա (... մատատէ) 1200 լիրա ըսթէրլին, վէ մէրպութ ... թարիխլի մուգավէլէնամէտէ մուհարբէր թահվիլաթ ասհապը վէքիլինէ 500 լիրա ըսթէրլին մատաշ թախսիս օլունաճագ տըր։

Պալէատէ մուհարբէր օլտուղու վէճհ իլէ, իշպու պիրինճի մէճլիսի իտարէնին թայեինինէ միւպաշէրէթ իտէճէք օլան տայինէր մէճլիսի ումումիեէսի, հէր մէմլէքէթատէ էլհալէթիւ հազիհի օ մէմլէքէթ տայինէրինէ վէքեալէթ իտէն զաթ թարաֆընտան տավէթ օլունաճագլար տըր։

Մէճլիսի իտարէտէ պիր աղալըգ մագամը միւնհալ օլտուղու հալտէ եէնի պիր ազա ինթիխապ իյլին, մէճլիսի իտարէ թարաֆընտան տայինէր մէճլիսի ումումի ագտինէ տավէթ օլունաճագլար տըր։

Կէրէք շիմտիքի վէքիլէր վէ կէրէք մէճլիսի իտարէ թարաֆընտան տավէթ օլունան մէճլիսի ումումիեէ, քէնտիլէրինի տավէթ իտէնէր թարաֆընտան թային օլունան շէքլ վէ սուրէթատ ինիգատ իտէճէքլէր, վէ իշպու մէճլիսի ումումիեէնին գարարլարը ագտինի մուճիպ օլան մատատէեէ մահտուտ պուլունաճագ տըր։

Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսատա պուլունան համիլէրին, թահվիլաթը Օսմանիեէեէ քիւլլիեէթլի համիլպուլունտուգլարընա պինատէն, մէճլիսի իտարէնին սէնէվի բիեատէթի պէշ սէնէ միւտէթ իշին միւնավէպէթէն, վէ մէճլիսին պիրինճի ինթիխապը.լա թէէսսիս օլունան սրբա իւզէրինէ, Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ վէքիլէրինէ այիտ օլաճագ տըր։

Պիրինճի պէշ սէնէ միւտէթատէն սոնրա, պու հալ էսասէն թատիլ օլունտուղու թագտիրատ, բէյիս, մէճլիսի իտարէ թարաֆընտան ինթիխապ օլունաճագ տըր։ Բէյիսին զայպուպէթի վէ եախսա մանի հէնկեամընտա իճրայի բիեատէթ իտէճէք տիր։

Մէճլիսին պիրինճի իճթիմաի, ազասընը թայեինի ագիպլինատ վուգու պուլաճագ տըր։

Իշպու գարարնամէնին նէշրինատէն իքի մահ սոնրա, նիզամը վէճհլէ թայեին օլունմուշ իւչ ազանընասը, մէճլիսին իճրայի մէմուրիեթէ պէտ իլէ, թէսվիեէյի մէսալիհ իթմէկէ մէէզուն օլմասընա քիֆաեէթ իտէճէք տիր։

Մէճլիս ազասը թէմամիյլէ թայեին օլունտուգլարը հալտէ, մէսալիհին նիզամը վէճհլէ թէսվիեէսի իշին, իւչ ազանընը հազրը պուլունմալարը լազմ կէլէճէք տիր։

Ազատան պիրի ազ օլունուպ, եէրինէ հէնուզ տիկէրի թայեին օլունմատըղը ըրասա, մէճլիս, հայիզ օլտուղու մէէզունիյէթ իպթիզասընճա, քեաֆֆէյի մուգարրերաթը վիրմէք հագգընը մուհաֆազա իտէճէք տիր։

Իշպու գարարնամէնին այիտ օլտուղու իսթիգրազլար թէմամիյլէ իմա օլունտուգճա, մէճլիսի մէղքիւր միւնֆէսէխ օլմասընա քիֆաեէթ իտէճէք տիր։

ՕՆ ԵԼՏԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Մէրպութ ճէլավէլտէ կէօսթէրիլէն թահվիլաթը Օսմանիէ համիլէ-

րի մեճմուինին, եէկեանի վէքիլի մէշրուի, տայինէր մեճլիսի իտարէսի տիր։

Մէճլիսի մեղքիւր, քէնտիսինին մանէթինտէ պուլունան մէմուրլարը վասրթասը իլէ տայինէր հիսապէնա տօղուզունճու մատտէնին պիրինճի վէ ի.քինճի վէ պէշինճի վէ ալթընճը վէ եէտինճի վէ տօղուզունճու ֆըզրալարընտա մուհարրէր վարիտաթ հասըլաթը սայիրէ.յի, մատտէյի մեղքիւրէնին պէշինճի վէ ալթընճը ֆըզրալարընտա պէեան օ.լունան տուխան աշարը տտիսիլ օ.տուղու հալտէ, իտարէ վէ թահսիլ վէ տօղրուտան տօղրուեա գապզ իթմէկէ մէէզուն օլաճագ տըր։ Նու գատար քի, տուխան աշարը խուսուսունտա, հիւ.քիւմէթի Սէնիեէ.նէ հիսապ վիրմէկէ, վէ Պուլկարիսթան վէրկիսի վէ իճապ իտէր ի.սէ, 130 պին լիրա Դըպրըզ ֆաղ.լայի վարիտաթը եէրինէ վէրիլէճէ.ք սէնէվի 100 պին լիրայի սօմանիտէն ֆաղա հասըլաթը, Խազինէի ճէլի.լէեէ թէսլիմ իթմէկէ մէճպուր օ.լաճագ տըր։

Մէճլիսի մեղքիւր, տօղուզունճու մատտէնին եէտինճի ֆըզրասընտա մուհարրէր թէնպէ.քի ըիսուսմը, վէ մեղքիւր մատտէնին իւ.չունճիւ վէ տէօրտունճիւ ֆըզրալարընտա զի.քր օլունան վարիտաթ հասըլաթը օլարագ, թախսիս օլունան էլլի պին լիրայը տախի գապզ իտէճէ.ք տիր։

Բիւսումը սիթթէ եէ.քիւնիւ . . . թարիխէյլէ նէշր օլունան մէս.քիւ.քեաթ նիզամնամէսի մուճիպինճէ, հիւ.քիւմէթի վէզնէլէրինտէ մէրի օ.լան նիզամ իւզրէ նագտէն թահսիլ օլունաճագ տըր։

Մէճլիսի մեղքիւր, թախսիս օ.լունան վարիտաթ վէ հասըլաթը սա.յիրէ.յի ախզ վէ գապզ իլէ, ճէման եէ.քիւնիւնիւ իտարէ վէ թահսիլաթ մէսարիֆի թէնղիլ օլունարագ, մեր.պութ . . . թարիխի մուգավէլէնա.մէ հիւ.քմինճէ, թահվիլաթըն ֆա.յիդ վէ ըէս իւլմալ թէէտիեէսինէ, վէ . . . մատտէ մուճիպինճէ գա.պուլ օլունան թէվզի իւզրէ, տիւ.եունը միւէսսիսէեէ թախսիս իտէ.հէ.ք տիր։ Մէճլիսի մեղքիւրուն, թախսիս օլունան վարիտաթըն պի.րինի, վէ եախօտ տիկէրինի սայիր.լէրէ իլզամ, վէ եախօտ իճաբ իթ.մէկէ հագգը օլուպ, ֆագաթ պու թագտիրտէ հիւ.քիւմէթի Սէնիեէ.նէ աօղրուտան տօղրուեա մէսուլ գալաճագ տըր։

Մէճլիսի մեղքիւր, իտարէ իչին պիր նաղըր թայեին իտէճէ.ք տիր։ Նաղըրը միւմանլէ.յհ, մէճլիսին մանէթինտէ պուլունան նաղուղու հալտէ, մէսալիհի իտարէ իտէճէ.ք, վէ մուգարրէրաթըն իճրասը իչին, սայիրլէրէ գարշը մէճլիսէ վէ.քեալէթ, վէ իճապը իւզրէ քեաֆֆէ.յի մուամէլաթը գանունիեէ վէ հուգուգրեէ.յի իճրա իտէճէ.ք տիր։

Նու գատար քի, կէրէ.ք միւտտաի վէ կէրէ.ք միւտտաիի ալէ.յհ սըֆթալարը.յլա մէհա.քիմէ վէ սա.յիր մէճալիսէ, վարիտաթը մուխասսէսէ վարիտաթը իտարէսի նամանա միւրաճաաթ իչին, իճապ իտէն բուխասթարը իսթիհսալ իտէճէ.ք տիր։ Մէճլիսի իտարէ, վարիտաթը մուխասսէսէ իտարէսինին սայիր մէմուրլարընը տախի նասապ վէ աղլ իտէճէ.ք տիր։

Մէմուրիյինի մէրգումէ, իճրայի մէմուրիէթլէրինտէ հիւ.քիւմէթ մէ.մուրլարը կիպի ատտ օլունաճագլար տըր։ Հիւ.քիւմէթի Սէնիեէ, մէ.մուրիյինի մէրգումէնին բիւթպէ վէ թէրագգըլարը, վէ մերաֆիպի բէս միէ.յի Սամանիեէ թէֆէ.յեիւզէրի իչին, մէճլիսի իտարէնին թագրի.բինի խայրիսանէ նաղարը իթի.պարա ատաճագ տըր։

Վէրկի վէ թեքեալիֆ վէ խարճ.լարա կէլինճէ, մէճլիս իլէ մէմուր.լարընը իտարէսի, հիւ.քիւմէթ տա.յիլէրիյէ մէմուրլարընա միւսաֆաթ իւզրէ մուամէլէեէ մաղհար օլա.ճագ տըր։

Տայինէր մէճլիսի իտարէսի խրա.մէթինէ տուխուլ իտէճէ.ք հիւ.քիւ.մէթ մէմուրլարընէն ահվալը իւզ.րինէ պիր նիզամնամէի մախսուս.լէ գարար վիրիլէճէ.ք տիր։

Նիզամնամէի մեղքիւրուն ահ.քեամը, էլհալէթիւ հազիհի ըիս.սումը սիթթէ իտարէսի խրամէթին.տէ պուլունան մէմուրինի հիւ.քիւ.մէթ հագգընտա տախի ճարի օլա.ճագ տըր։

Նիզամնամէի մեղքիւր, քեաֆ.ֆէ.յի մէմուրլարը նասապ վէ աղլ էյ.լէմէ.ք իւզրէ, իտարէ.յի հաղըրէ թարաֆրնտան իճրա օլունան, վէ տայինէր մէճլիսի իտարէսինէ տա.խի այիա պուլունան հագգը իհըլալ իտէմէ.յէճէ.ք տիր։

Հիւ.քիւմէթի Սէնիեէ, մէճլիսի իտարէեէ իճրայի վազիֆէսինտէ, գավանին վէ միւէսսիսաթը ումմ.միեէյի հազրրէեէ մուվաֆֆըգ սու.րէթտէ քեաֆֆէի մուավենէթի իճ.բա իտէճէկի միսիլլու, գաչաղըն մէնի իչին գանունէն թայեին օլու.նան միւճազաթը իճրա իտէճէկինի թէահիւտ էյէմիշտիր։

Նարդի Բումէլի վէրկիսինին թէ.էտիեէսինտէ թէէխիր վուգու պուլ.տուղու թագտիրտէ, տայինէր մէճ.լիսի իտարէսինին Պապը Ալիեէ միւ.ըաճաաթա, վէ պագտեանին թահ.սիլի իչին թէտապիրի լազմէ.յի թալեպէ հագգը պուլունաճագ տըր։

Հիւ.քիւմէթէ Սէնիյեէ, տայինէր մէճլիսի իտարէսինէ պաշլըճա մեր.քեզիյլէ շիւպաթը մահէլլիեէսինէ էլզեմ օլան հիմաէ.յի ասբէրիե.յի իհսան իտէճէ.ք տիր։

Հիւ.քիւմէթի Սէնիյեէ, էլան բիւ.սումը սիթթէ իտարէսինէ իթա իթ.տիկի տայիրէլէրին, մէճճանէն խ.թիմալի միւսատտէսինէ. տայինէր մէճլիսի իտարէսի հագգընտա տա.խի տէվամ պուեուրաճագ տըր։

Տայինէր մէճլիսի իտարէսինին մուամէլաթընա լազմ օլան բուլ.լար, վէ վարագայի սահիհէ, մէճ.լիսի մեղքիւրուն նէզարէթ վէ մէ.բարիֆիյլէ իթա օլունաճագ տըր։

Բօլիս մէմուրիեէթի վէ հիւ.քիւ.մէթ թարաֆընտան իճրա օլունա.ճագ նէզարէթ վազիֆէսի իլէ միւ.քելլէֆ մէմուրլարտան պաշգա, մէճլիսի իտարէ, քէնտիսինին մա.նէթինտէ պուլունմագ շարթ.յլա, մուավին մէմուրլար վէ գանունէն ֆաիլլէրինին միւճազաթի կէօրմէլէ.րի, լազըմ կէլէն իսթիհլասլարը մէն իչին խէֆի միւֆէթթիշլէր տախի թայեին իտէպիրէճէ.ք տիր։

Տայինէր իտարէսինին խէֆի միւ.ֆէթթիշլէրի տախի, հիւ.քիւմէթին պու միսիլու միւֆէթթիշլէրի կիպի ճէզայի նագտիրէրտէն, վէ գաչագ էշեա իչին ալլանան իրի դաթ բիւ.սումանան հիսսէ.յի միւթատէլէրինի ալաճագլար տըր։

Տայինէր մէճլիսի իտարէսի, թէս.վիեէ.յի մէսալիհ միւզա.բէրաթընա տայիր օլան նիզամաթընը դարար.լաշարրաճագ տըր։

(Ցեվոմ)

ՊԻՐ ՄՈՒՀԱՎԷՐԷ

ԵՒՆԷ ՏՕԳԹՕՐ ՍՏԵՓԱՆ ԴԱՒԻԹԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Պիր խուսուսի մասլահաթտան տօլաեը չէնտ կիւն ագտէմ օտա.մըղը թէշրիֆ իտէն պիր զաթը ալի իլէ, օլ պապտէ օլան միւզա.բէրա.թըն խիթամընտա, «կէչէնտէ, տէ.տի միւմանլէ.յհ, տօղթօր Ստեփան Դաւիթեան էֆէնտինին գաբաղընը իլան իթարարի իլմին իւզէրինէ Մանղուսէի էֆ.քեարտա միւնտէրիճ օլան (պիր միւճատէլէ) սէրլէվհալը պէնտինիղի օգուսմուշ իտիմ, ամա ույտուրմա չէ.յ իտի հա՛ . . . »

Միւմանլէ.յհ միւսթագսիուն թա.գըմընտան օլտուղու ճիհէթլէ պու պապտէ պիրազ սէօյլէշմէ.ք իսթէ.նուպ, ույտուրմա տէմէ իլէ էօյլէ պիր միւճատէլէ օլմամըշ տա, օ.մուշ կիպի՞ մի եազմըշըղ տիմէ.ք իս.թէեօրսունտաղ տէեու սիւրիմէ,

Էվվէթ, լաքին պու ույտուրուշու պիր էֆ.քեարը ֆասիհէեէ համլ իթմէեուպ էօյլէ քէշֆ իթմիշիմ տիր քի, շու հէր.քէսէ մէրագ վէ էնտիշէ վէրէն խուսուսու, տօղթ.րու միւմանլէ.յհին պիր ան ագտէմ մէյտանը ինթիշարա վազ իթմէսի իչին պիր թէտապիրի մանանու օրմալը տըր ճէվապը վէրտի։

Պիզ իսէ հէր նէ գատար տա խուսուսու մէզպուրտան թէսրիի ին.թիշարընա շիտտէթլէ միւթէրագ.գըպ իսէ.ք տէ, հուսուլու էմնիեէ.թիմիզ իչին պին տիրլիւ եօլլար վար ի.քէն, եօղտան պիր վուգուտթ թանի իթմէ.քիյի թէճվիզ իտէմէ.եէճէեիմիզին պէեանը իլէ պէրա.պէր, պու կիւնէր մատտէի մէպ.հուսունէհա հագգընտա, վէ էր.պապը մէրագ միեանընտա էօյլէ միւճատէլէլէրին էֆ.քի.ք օրմատրը.նըն բէ.յաէրբէ.յ իչիտիմէ.քտէ օ.տուղունու, պիզիմ իլէ տէ վու.գունէ տէլիլ իրտէ իթմա.քտէն սօնրա, «բէ.ք ալէա տէտի, մի.մանլէ.յհ. պու զաթը պուլատուղ շէ.յ (է) հարֆը իւզէրինտէ նէ՛ օ.լապիլիր . . . »

Էտաբը մատտէ մէքթուպ տուր, ֆագաթ պէնիմ գէբեաբը գասիրիմ.ճէ իտէպիլէճէ.յիմ իլզահաթ պու օլապիլիր քի, էտասի ըէնկլէր նա.սըլ քի թահվիլէն վէ թէֆէրրիւէն թատապիր ու թէֆհիմի նագտալլ սիւրէթտէ թէշապ իթմէ.քտէ իսէ, անըն կիպի տախի սավթը էտասինին պիթթէֆէրրիւ էճզայը լաեուհաա.ֆուզ ինզբատամ իթմէսի, եանի թէ.վախխի, նիմլէշմէսի, սագբ.յլ խա.ֆիֆ վէ սաֆթէ.յն գուվվէթլէրի իհրաղ էյլէմէսի, վէ սայիրէ վէ սա.յիրէսի իլէ, պիր իւմմանը պի հու.տուտա հէօքմիւ ամրը, վէ պունա.ըրն հուսուլու իճթիմահինտէն էօյ.լէ պիր սավթը միւրէ.քքէպէ հու.սուլ պուլմուշ տուր քի, էլսինէի ումմումիյէնին, վէ ուլումու մուսի.գիյէնին պայիսի հատտուսի, թէր.քիպաթը մէշրուհէ օլտուղու կիպի հաբրուֆու հէճալար, վէ նօթալար տախի էճզաեը տավթը ըէհսիէնին իմաաը պապինտէ պիրէր մասնու ի.շարէթլէր իտուկինի քիմսէ ինքեար իտէմէզ։

Կէլէլիմ քի, Էֆէնտիյի միւմանի.լէ.յհին իսրարքէրտէսի պուլունան, վէ միւճիւպիւ հայրէթ վէ թագսի.եէթ օլան ճիհէթ, պիր ասըլտան միւվէյլէտ վէ միւթէֆէրրի օլտուղու պէր մէնվալը մուհարրէր նա.գապիլի ինքեար օլան ասվաթը միւ.ըէ.քքէպէնին բիւ.քնուէ.եաաը, պի.զիմ (է) հարֆընա մախսուս օլան ասվաթ, վէ ուլումու ալիյէեէ տայիր օլան խասայիսի տախի, հարֆը մէզ.պուրատա վագը իւչ նէվի մանա ի.տուկինի պէեան վէ իլան իթմէսի տիր։

Իշպու իֆատէ միւմանլէ.յհի պիր աղ տիւշինտիւրտիւ.քտէն սօնրա, «պու մատտէ տէտի, ագլէ բէ՛.ք . . . ուղագ շէ.յ տիր. վէ սրհհէթինի հալպէրու թէսլիմ իտէմէեիզ . . . պինապէրին գապուլ վէ ըէտտի ի.չուն հէր հալտէ նէթիճէի իլանը էարարընա ինթիզար իթմէլիեիզ։

«Պիզճէսի պէօյլէ իսէ տէ, քէն.տիսինճէսինէ կէլինճէ էկէր պուլ.տուղու շէ.յ կէրէկի կիպի էմնիեէ.թի վար իսէ, նէ՛ տուրուեօր, պիր գատէմ էվվէլ նէշր ու իլան իթմէ.նէ, վէ շատէթ մէսարիֆաթ խու.սուսունճա պիր մահզուրու վար ի.սէ, պու միսիլու ֆէվգէլատէ շէ.յ.լէրին ֆէվգէլատէ տէ մէրագլըը պուլունուր, իշթէ էօյլէսինի պու.լուպ, վէ թէէմին պիրլէ, եախօտ սայիր սիւրէթլէ թէհարրիյի հու.սուլա մամլուպա թէշէպպիւս իյլէ.սէնէ։ պու պապտէ պի գայտ վէ պի հաճաթ տուրմասընտան գօր.գարըմ քի, պուլուսմ զանն իթ.տիյի շէ.յէ տահա քէնտիսի տէ է.մին տէ.յիլ տիր։

---

(118)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՉԼԱՐ

լօճա գաբուսունու աղաճըզ տչոը, վէ օրատա պէ.քլէմէ.քտէ պուլու.նան պիր իրի արապը չաղըրսը, վէ արապալարընը հաղբրլաթտրըմասը.նա տայիր, մէրգումա էմր ու թէն.պիհաթ վիրտի։

Արատան պէշ տագբզա գատար կէչտի.քտէ, թուճտան գրզլար իլէ տէլիգանը նապապ, սիւրպինէր իլէ քէնտիէրի հէմիշէ թէմաշա իթ.մէ.քտէ պուլունանլարը պասի.ի մահզունիյեէթլէրի օլարագ թէաթ.բօեու թէր.ք պիրլէ, տօղրու Սէնթ–Ուէն սէրաեընա գատար կիթտիլեր։

Ֆէրատաը կիւնիւ, Ժան Բընօ, էր.քէնտէն Փարիսէ կիթտի։

Հիւ.քեայէմիզի օգուեանլար տէր.խաթը իտէպիրլէր քի, Դօրա, Ժան Բընօեա, Բօշէ սօգաղընտա վագը օլան Մարսիալն խանէսի իթ.թիսալինտէ.քի պէր խանէեի, նա քիրա իլէ թութարագ, վէ եախօտ սաթը պարագ, հէր հալտէ էլտէ էյլէմէ.քիկի ինալէ էյլէմիշ իտի։

Ժան Բընօնուն, իշթէ էր.քէնտէն Փարիսէ կիթմէսի, մէզքիւր մէէ.մուրիյեէթէ մէպնի իտի։

Մէրգում, պիզզաթ քէնտիսի գուլանմագտա օլտուղու սիւսլիւ պիր ֆայթօնա պինմէ.քտէ իլքէն, Դօրա տախի մէրտիվէնտէն եօգա.ըը իլքինճի գաթա չըգարագ, տօղ.թօր Ժօլէն իչին թէրթիպ իտիլմիշ օլան իլմի քիմեա օտասընը գա.բուսունու աչաը։

Տօղթօր Ժօլէն, օլ հէնկեամտէ, պիր մանկալ քէօմիւր ատթէշի իւ.զէրինտէ, վէ ֆօթալար վէ պիլլուր պօրուլար վէ թասլար տէբուն.դէրինտէ, իլմի քիմեաեա տայիր եէնի պիր պուլուշ թէճրիւպէսիյէ մէշզուլ պուլունմագտա իտի։

—Մատմոազէլ, սի՞զմիսինիզ . . . —տէտի մէրգում, կէօզլէրինի ֆօ.թալարը իւզէրլէրինտէն գալարը.մագտըզը։

—Էվվէթ, պէնիմ, —տէ.յի ճէ.վապ վիրտի մէրգումէ. —լաքին, սիզէ ըէճա իտէրիմ, տօղթօր, տա.թըզ պունատան պէօյէ, վէ հաթթա իլքիմիզ եալընըզճա պուլունու.զումուզ վագբթարատա պիլէ, պա.նա մատմոազէլ չաղըրմասընըզ, ատթըզ պու ատէթտէն վազ կէչինիզ . . . — պէնիմ իսմիմ ատթըզ պունատան սօնրա Դօրա Պէրնիէ օրմաեը.պ, իլլա Լիսնէլ Վարթըն տըր . . . — պու խուսուսա զիեատէսիյլէ տիզգա՛թ իտինիզ։

—Բէ.ք ալէա, էֆէնտիմ։

—Տիմէ.քտիր քի օլ իշ պիթտի . . —չիմտի, բէ.ք շայեանը իթինա սուբէթտէ գօնուշմագըզա միւհ.թաճ պիր իշ վար տըր . . .

—Պէնճէտէ պիր իգթիզա վա՞ր մը տըր։

—Հայ հա՛յ։

—Էմր իտինիզ, էօյէ օտուգ.տա . . . —հէր նէտտէ օլսա էմրինիզէ միւնթազըրմ։

—Պիզ Կուսեանիլատա, սիզին իլէ իլմի նէպտաթթ միւթալասըլլա մէշզուլ պուլունմագտա իլքէն, սը.ճագ եէրլէրտէ հուսուլէ կէլմէ.քտէ օլան էնվայի նէպտաթլար սուլարընը պիր պիրլէրինէ դարըշարարագ, եէնի պիր շէ.յ պուլմուշ օլտուղու.նուզա տայիր պիր լազբրաը իթտի խինիզ, էլպէթթէ խաթրընըզա կէլմէ.քտէ տիր . . .

—Պէն օլ եօլտա չօգ թէհրիպէ.լէր իլէ ուղրաշմըշ, վէ Ինչէ շէ.յլէր.տէ պուլմուշում տուր . . . — Աճա.պա սիզին սէօյլէսիկինիզ գա՞նդիսի տիր . . .

—Շէօյլէ քի, եէնի պիր զէհիր պուլմուշ խինիզ. վէ մէզքիւր զէ.հիրի ճանը պիր մախսուզ իշտիկին.տէ, էօմրիւնճէ տալա պիր թէհլի.քէ տրըզ օրմաեը.պ, իլլա, պէ.յինտէն մատտա, թէ.քմիլ վիճուտի քէօթրիւմ օրմագտա իտի . . .

—Էվվէթ, էվվէթ, շիմտի խաթ.ըրմա կէլմէ.քտէ տիր . . . —Մէզ.քիւր զէհիր էօյէ պիր թէրթիպ տիր քի, պիր տաէմէ, ճիւզիճէ պիր մըզտար իշիրիլտիկինտէ, նէ ատա պիր հաբէ.քէթ իտէպիլիր՝, վէ նէ.տէ տիլինի օյնատաբպտա պիր լազբր.տը սէօյլէեէպիլիր, ֆագաթ, պու ճիւմլէ իլէ տտիսի, տայիմա ագլը ֆիքրի պաշընտա գալարագ, բէ.ք ալեա կէօրէպիլիր, բէ.ք ալէա տիւ.շիւնէպիլիր, բէ.ք ալէա իշիտիպ անլաեատպիլիր, նիհայէթ, բէ.ք ա.լէատտա եաշար. . . —մանէվի գուվ.վէթ վէ խասսէլէրինէ կէրշի հիչ պիր խալէլ կէլմէզ իսէտ, հիսա իթտի.կինի, իսթէտիկինի, վէ տիւշինտիւ.կիւնիւտէ ատա սէօյլեեէմէզ վէ թա.ըիֆ պիլէ իտէմէզ օլուր. վէ օլ պապ.տէ հէր նէվի զայրէթ վէ զահմէթ պօշա կիտէր . . . —վէլհասըլ. մէզ.քիւր զէհիրտէն իշէն ատտամ, սաղ հալինտէ, անճագ պիր էօլիւ կիպի եաշամագտա պուլունուր . . . »

—Մէզքիւր թէրթիպին պու խաս.սէ վէ պու գուվվէթինի, բէ.ք ա.լէա վէ շիւրհէսիզ սուրէթտէ թէֆ.թիշ վէ թէճրիպէ իտէրէ.ք, քեա.միլէն էմին օրմա՞ւշմունուզտուր։

—Բէմալ մէրթէպէ էմին պու.լունմագտաեըմ։

—Պու մէրթէպէ էճնիյեէթ վէ ի.թիգատընըզ, դա՞նդի խսպաթ վէ դա՞նդի թէմէլ իւզէրինէ միւէսսէս պուլունմագտա տըր։

—Պէն մէզքիւր թէրթիպին գուվ.վէթ վէ խասսէսինի, էվվէլա հայ.վանաթ իւզէրինտէ թէճրիպէ ի.տիպ, վէ պատէհու տախի, պէրա.յի իգթիզա, պիր արապ իւզէրին.տէ թէճրիպէ էյլէմիշիմ տիր։

—Է.յ օլ արապ, ֆիլվագը տէտի.կինիզ կիպի, պիսպիսթիւն քէօթ.ըիւմ օլուպ գալը՞մը։

—Խայր . . . —չիւնքի, պէն մէզ.քիւր քէօթրիւմ իտիճի թէրթիպի նասըլ պուլտում իսէ, անըն զբա.տընը տախի պուլմուշ պուլունաու.զումտան, եէնէ անին տէ քէօթրիւմ.ըիկիւնիւ կէչիրմիշիմ տիր . . . —նէ վար տըր, էֆէնտի, եօգսա օլ պապ.տէ պիր նիյեէթ ու մագսատինիզ պուլունտուղունատան, մէզքիւր թէր.թիպ իշինիզէ՞մի եարատաճագ տըր։

—Էվվէթ, էվվէթ։

—Իմտի էօյէ օլտուգտա, իճ.բասը բէ.ք զօլայ տըր . . .

—Պիր տատմը, պիւթիւն պիւ.թիւն քէօթրիւմիւ.ք հալինէ վագ իթմէ.քիւ.ք իչին, մէզքիւր թէրթիպ.ատն, նէ՞ մըգտար շէ.յ վիրիլմէ.ք իգթիզա իթմէ.քտէ տիր։

—Բէ.ք ճիւզլի պիր շէ.յ . . . — պիր տատմը պիր խայլի վագբթար, հիչ գըմբլտանամագ պիր սուրէթտէ քեամիլէն քէօթրիւմ խտիպ էսիր.ֆիրաշ (եաթագ էսիրի) գըլապիլ.մէ.ք իչին, եալընըզ իւչ տէօրթ տամլաճըզ իչիրմէ.քիւ.ք քեաֆի տիր։

63

—Եալընըզ իւչ տէօրթ տամլասը քեաֆի՞ մի տիր . . . —տէտի Լիսնէլ Վարթըն. —Աճա՛յիպ, չո՛գ ա.ճայիպ։

—Էվվէթ, —տէ.յի ճէվապ վիրտի տօղթօր, —վէ հաթթա, ասլա օլ գատատուան գիեատէ վիրիլմէ.մէլի տիր . . . ։

—Մէպէ՞պ։

—Զիւնքի օլ վագբթ, ատամը էօլտիւրիւր . . . ։

—Իյի էմմա, էօյէ ազ վիրիլտի.կինտէ տէ, տրատան պիր գաշ կիւն, գումտան, եինէ անին տէ քէօթրիւմ.ըիկիւնիւ կէչիրմիշիմ տիր . . . —նէ վար տըր, էֆէնտի, եօգսա օլ պապ.տէ պիր նիյեէթ ու մագսէտինիզ պուլունտուղունատան, մէզքիւր թէր.թիպ իշինիզէ՞մի եարատաճագ տըր։

—Էվվէթ, էվվէթ։

—Իմտի էօյէ օլտուգտա, իճ.բասը բէ.ք զօլայ տըր . . .

—Պիր տատմը, պիւթիւն պիւ.թիւն քէօթրիւմիւ.ք հալինէ վագ իթմէ.քիւ.ք իչին, մէզքիւր թէրթիպ.ատն, նէ՞ մըգտար շէ.յ վիրիլմէ.ք իգթիզա իթմէ.քտէ տիր։

—Բէ.ք ճիւզլի պիր շէ.յ . . . — պիր տատմը պիր խայլի վագբթար, հիչ գըմբլտանամագ պիր սուրէթտէ քեամիլէն քէօթրիւմ խտիպ էսիր.ֆիրաշ (եաթագ էսիրի) գըլապիլ.մէ.ք իչին, եալընըզ իւչ տէօրթ տամլաճըզ իչիրմէ.քիւ.ք քեաֆի տիր։

63

—Եալընըզ իւչ տէօրթ տամլասը քեաֆի՞ մի տիր . . . —տէտի Լիսնէլ Վարթըն. —Աճա՛յիպ, չո՛գ ա.ճայիպ։

—Էվվէթ, —տէ.յի ճէվապ վիրտի տօղթօր, —վէ հաթթա, ասլա օլ գատատուան գիեատէ վիրիլմէ.մէլի տիր . . . ։

—Մէպէ՞պ։

—Զիւնքի օլ վագբթ, ատամը էօլտիւրիւր . . . ։

—Իյի էմմա, էօյէ ազ վիրիլտի.կինտէ տէ, տրատան պիր գաշ կիւն,

Բէք քիւլիէն պօշ պիր շէյ տիր տէեու տէ մէէմուլ իսիրմէզ. չինքի պիր ատէմ հիչ պիր վազիթ օն պէշ սէնէ միթէմատիէն ազընթբեա քիւրէք չէքմէզ . . . :

Գաթի նազար պու զաթ, քիթապընը տուրու ֆիքիր իլէ իքմալ իթմէք նիսբէթիլէ կէչէնատէ մա ֆամիլեա Գայսերիյէնէ կիթմիշ, վէ հէնուզ եէրլէշմիշ իսի, Մանզու�մէնին պիր նիւսխէսինատէ քէնտի պուլտուղու իլմէ միւշապիհ պիր ըիսալէ իլանը կէօրէրէք — շունճա վազիթ տբր արգասընա տիւշտիւյիւմ շէյլին մի քեաֆաթը աճապա պիր զասիպի էլինէ՝ մի կէչէճէք — տէեու շիւպհէլէնմիշ, վէ ըիսալէի մէզպուրէէի պա թէլէղրաֆ ճէլլ իլէ քէնտի սիսթէմի խարիճինատէ օլտուղունու միւշահատէտէն սոնրա տախի գուրունթուեու իզալէ իտէմէմիշ օլտուղունատան, ալել աճէլէ Իսթանպօլա գօշարագ մանզուրու ալիէրի օլտուղու իւզրէ 4789 նօմէրօլու Մանզումէի էֆքեարտա թէէլիֆաթընը գաբաղընը իլան իլէ շիմտիլիք մուհաֆազայը հուգուգ իյլէմիշ տիր :

Իմտի, պու ատէրէճէ, վէ խարիգ իւլ ատէ չապալաեբշ իչին, էմիրէթի քեամիլեէ միւսթէնէա օլմատան պիր խուսուս հագգընտա օլապիլիր ատէեու տէ հէօքմ վերիլէմէզ :

«Ցահա իյի եա սէօղիւմիւ. Եինէ թէքրար իտէրիմ. նէ՝ տուրաեօր էօյլէ իսէ, պէնիմ պիլտիյիմ վագտա պու միսիլու շէյլերին միւճիալէրինատ, էսրարընը աթէրէ աշմադ, վէ թէսլիմ օլմագ պապինատէ էմիրէթսիզլիքատէ օլուր, ըսքին իչէ ճէտարէթի օլան ատէմ չուրու չուվալը սաթար, վէ պիր գատէմ էվվէլ իչի մէյտանա աթար, սէն թապագ սբրընը իհտաս իտէն զաթըն թարիհինի օգուտուշունուն, պու ատէմ հէր նէյէ մալիք իսէ՝ խուսուսուն բրբօվասը իչին ատթէչէ տիրբպ եօղտրզատան, վէ խանէսինատ բարա իտէր պիր շէյ պըրադմատգատան սոնրա, կիւնիւն պիրինատ տախի եալընընդ գալան պիր դանաբէէի բարչալաեբպ եազաեօր օլտուղունու զէվճէսի տիվանէլիկինէ համլ իլէ զէվալընընը թիմարխանէյէ աթտընրբ :

«Մէրդում սանաթքեար պու եախօտնիհայէթ պիր դաշ հաֆթա կէչմիքատէն սոնրա, իրան իթտիկի քէօթրիւմիւք կէչմէ՞զ մի . . .

—Շիւբհէսիզ, էվվէթ, կէչէր, լաքին, անընտա գօրաեը վար տբր, լաղմ կէլտիքճէ, Եինէ Եէնիատէն իչերիկը . . :

—«Լաղմ կէլտիքճէ» ատ մէնիզլէ նէ՞ անլամալրընդ, —մէգրիւր զէհիրին թէէսիրի, պիր տէֆտատա, էն չօղուն նէ՞ գատար միւատէթ տէ. վամ իտէպիկիր :

—Ալթը հաֆթա գատար տէվամ իտէպիկիր :

—Թէէսիրինին իճրասը անինատէ կէօրիւլ՞ուր մու :

—Էվվէթ, ատէթա, պիր ատամա, պիրատէն պիրէ տամամ ինտիկինատէ նասբլ օլուր իսէ, իչթէ պու տա թբպգը էօյլէ օլուր . . . :

—Է,յ, անընը գրատար օրան իլա. ճընը, եանի բանդէհիրինին թէէսիրի տախի, էօյլէ բէք չաբուգ սուրէթատէ կէօրիւլէպիլի՞ր մի :

—Բանդէհիրինին թէէսիրի, կէրչի, արատան եալընընդ իբի տատթ կէչտիքատէն սոնրա կէօրիւլիր իսէ, քէօթրիւմիւք քեամիլէն, էյլէ պիրատէն պիրէ կէչմէեիպ, իլա եավաշ եավաշ կէչէր . . :

—Պու պապատ, հիտապընընդատա պիր եանընընդ վուգու պուլմատը իհթիմալատէ տաեբլատիլի՞ր մի :

—Խայր, ատա, տագբդատը տապրդատընա հիտապ իսէպիլիրիմ :

—Մէգքիւր զէհիր պիր ատէմէ վերիլէրէք քէօթրիւմ գըրընտրդատան սոնրա, հէքիմիր ճէլպկիլէ թէֆթիշ իտիլսէ, հագրդաթի հալի, եանի քէօթրիւմիւկիւն նէտէն իւլէրու կէլմիշ օրմանընը քէշֆ իտիպ անլաեապիրի՞ր մի :

—Խայր, ատա իհթիմալտէն տէյիլ տիր . . . —զէհիր վերիմիշ օրմանընա տայիր, զերրէճէ պիր շիբհէյէ պիկ զահիպ օրմանգատր :

—Իմտի, տօղթօր, իշթէ թամ պու կիճէ իչին, մէգքիւր զէհիրինիզատէն, խթէրիմ, զիրա լիւզումու վար տբր . . :

—Կիճէեէ դատար պէքլէմէքլիկէ իհթիեաճ եօղ տուր . . .—շիմամի պու սաաթտա տախի վիրէպիլիրիմ . . :

—Ա՛,էօյլէ պիր շէյ, օլ դատար չաբուգ սուրէթատէ, նա՞սբլ օլապիր . . . :

—Պէն սիզէ լիւզումու օլաճաղընը պիլմէմիկիմ հալատ տախի, մէգքիւր զէհիրատէն, պիր մբգտար շէյ թէրթիպ իտիպ հագբրամըշ օլտուղում իչի՞ն մի թէաճճիւպ իթմէքատէսինիզ :

—Էվվէթ :

—Պէն զաթէն օլ եօլտա չօգ շէյլեր թէրթիպ իթմիշիմ տիր . . . —պագընընդ, իշթէ պուրատա տբրլար . . . —վէ իլմի քիմեաճա պիր խատատա իչին իգթիզա իյլէտիկինատէն, մէգքիւր զէհիրատէն տախի թէրթիպ իյլէմիշիմ տիր :

Տօղթօր Ժօրժ պունլարը սէօյլէտիքատէն սոնրա պիր տօլապ աշաբ, վէ պիր տուզնա, իւսթէլերինատ, տէրուսնէրինատէքի էճզարարրն իսմիէրի եազբլը պուլունան ուֆաճգդ շիշէլերի, մէրդումէեէ կէօնթէրտի :

Վէ մէգքիւր շիշէլերատէն պիրինի չըգարարագ,

—Իշթէ սիզին իսթէտիկինիզ պու տուր . . .—տէտի, —Գօրաեա թագտիմ իտէրէք :

Մէգքիւր շիշէտէ պուլունան մէգքիւր զէհիր, եէշիլ շարթրէօզէ պէնզէր պէրրագ պիր սու. իտի :

Տօղթօր թէքրարէն քէրամէ ազաղ պիրլէ,

—Լաքին, էֆէնտի, իշթէ թէքրարէն սէօյլէրիմ, պունատան պիր ատէմէ վիրիլիր իքէն, զիեատէսիլէ սիգգատթ խտիլմէքրիք էհէմմիյեէթտէն տիր, տէօրթ տամլատան զիեատէ ասլա վիրիլմէմէլի տիր : Եօգտա, վէրիլէն տատամքն, քէօթրիւմ օլմատբգ, իլա ահրէթին եօլունու, անինատ էլէ ալաճաղընատա շիւբհէ եօգ տուր . . :

—Տիգգատթ իտէրիմ, սիզ օլ պապատ հիչ շիւբհէ իթմէյինիզ . . :

—Է,յ պունուն բանդէհիրի տէ հագքը մի տբր :

—Խայր . . :

—Օնա տախի իհթիեաճըմ վար տբր :

—Ինընատա եարբն տէյիլ օլ պիր կիճն թէրթիպ իտիպ վիրէպիլիրիմ :

—Աղիզիմ տօղթօր, մութլաղա տօսթլարընընդին իգհարը սուրուր ուշատումանի իտէճէկի, վէ տիշմանլարընընդին բարատան իտէճէկի շիւպհէսիզ տիր :

Տօքթուրը դամէլէհին ճէվապը

Հարֆը, նօղթատը, վէ էլ հիտատը իսթիսթատան արի օլարագ, մէզպուր (է) հարֆընընդն միսթէնէտ իլէ յհինի գատարինէ մուվաֆրգ սուրէթատէ, վէ եազդն կիւնատէ նէշը իթտիրէրէք, մուամմատա թէշպիհ իթտիյինիզ հարֆը մէզպուրու տակբատան աշաղը ալաճաղըմա գաթ պէ գաթ միսթէրիհ օլունուզ :

. . . Միւէլլիֆ, զաթը ալիէրի տէ պիղճէլէյին պու խուսուսուն մէրագլըսը օլտուղունուզատան, իշպու շաեանը տրդգաթ պուլունան մուհամէրաթը իշարը թէնսիպ գըլընմըշ տբր :

Ցովհաննէս Ց. Պալըէճեան

1818, դեկտ. 8, Ամիթանէ

ՆԷՎԻՅԷ

—

Թիֆլիսատէ թագ ու նէշը օլունան Մշակ զաղէթասընատան մուխրէճ տիր :

Պրուսիայի էսատէն քաղաքում երդուեալների դատարանը Նոյեմբերի 7ին քննում էր Շիֆ անունով մէկի գործը, որը մեղադրվում էր երկուտեսակ յանցանքների մէջ—բռնաբարության և սպանության մէջ : Առաջին յանցանքի համար Շիֆ դատապարտվեցաւ տասն և հինգ տարով տաժանակիր աշխատանքների, իսկ երկրորդ յանցանքի համար—մահուան պատժի : Այժմ հարց է ծագել, թէ այդ դատավճիռներից ո՞րը պէտք է առաջուց կատարվի :

—

Նորերում Փարիզում Լիոնեան երկաթուղու կայարանի վրա մէկ ճարպիկ գողութիւն կատարվեցաւ : Պարոն Մ., որ թանկագին քարերի և ոսկեղէնի առեւտրի միջնորդ է, սանդուխի վրա բարձրանալու ժամանակ, էպիլէպսիայի հարուած է ստանում, և ընկնում է երեսի վրա : Մարդկանց մէկ խումբ շտապում է օգնութիւն հասցնել նրան, և միեւնոյն ժամանակ լաւ հագնված մէկ կին ամենքից առաջն է անցնում և լաց լինելով ընկնում է թշուառականի վրա : Այդ կնոջ լացը, որը իրան թշուառական Մ.ի կին է անուանում, այնպիսի ազդեցութիւն է ունենում բոլոր ներկայ եղողների վրա, որ բոլորը եռանդ սկսում են ցուցակցութեան նշաններ յայտնել : Որովհետեւ վառանգը չէ անցնում, այդ պատժառով խեղճ կինը երկաթուղու վրա ծառայողներից խնդրում է իր մարդուն տեղափոխել դահլիճը, ուր աւելի յարմար կը լինի օգնութիւն հասցնել : Ի հարկէ, այդ խնդիրքը անյապաղ կատարվում է . հիւանդին տանում են մէկ առանձին սենեակ, ուր շուտով գալիս է և բժիշկը : Այն ժամանակ, մեր բաղդախնդրուհին, առում է էվէնման լրագիրը, օգուտ քաղելով այն բոպէից, երբ ներկայ եղողների ուշադրութիւնը մի փոքր հեռանում է նրանից, առում է, որ ինքն կամենում է հանգստանալ այդ յուզմունքից, և անցնում է հարեւան սենեակը : Հիւանդը ուշքի է գալիս և երբ նրան շնորհաւորում են, թէ նա այնքան անձնազոհ ամուսին ունի, նա յայտնում է թէ ինքը պոակված չէ : Նոյն բոպէին մէկ վատ բան նախազգալով, նա քննում է իր դրպանը և տեսնում է, որ ժամացոյցը, պօրտֆէօյը և պօրտմոնէն անհետացել են : Իսկոյն գնում են այն սենեակը, ուր նրա ստամանքը թագնվեցաւ, բայց այդ սենեակը մէկ ուրիշ անցք էլ ունէր : Ի հարկէ ճարպիկ բաղդախնդրուհու թողն էլ չը կար : Նրա նշանները պոլիցիականին հաղորդեցին, որ անյապաղ սկսեց որոնել նրան :

—

Լօնդօնի հասարակութիւնը սաստիկ վրդովված է այն տարածված լուրերի առիթով, որ իբր թէ մայրաքաղաքի ազգատ ընտանիքները, ծախսերից ազատվելու համար, ծախում են իրանց զաւակներին լաբախազացների վրա, որոնք տարբերեցնելով նրանց իրենց արհեստը, թշուառ մանուկներին զանազան տանջանքների են ենթարկում : Մէկ անգլիացի փաստաբան պատահմամբ տեսնելով այդ բաղդախնդիրներից մէկի վարմունքը մանուկների հետ, տեղեկացաւ, որ տասն և չորս անգլիացի մանուկներ ծախված են եղել իրանց ծնողներից ազատացել լաբախազացի վրա, որը իրա քանչիւր երեխայի համար վճարում էր երեսունից մինչեւ յիսուն ֆրանկ : Թշուառ զոհերի մէջ մինչեւ անգամ երեք տարեկան երեխաներ կային : Անգլիական հիւպատոսը խնդրեց պահանջեց աղատել մանուկներին և իր հովանաւորութեան տակ ընդունեց նրանց :

—

Փարիզում նորերում քնաշրջութեան (լունատիզմ) մէկ օտարոտի դիպուած եղաւ, որ շատ տխուր հետեւանքներ կարող էր ունենալ : Մէկ մեծատուն տիկին, կոմուհի Ֆ., որ բնակվում է Փարիզի մօտ գտնված իր ամրոցում, սկսեց նկատել, որ անդադար կորչում են իրանից զանազան շորեր և թանկագին քարեր : Կասկածել իր ազախնուն գողութեան մէջ նա չէր կարող, որովհետեւ վազուց համոզված էր նրա ազնուութեան մէջ : Այդ ժամանակ գալիս է այցելելու կոմսուհուն իր որդին, մի երիտասարդ օֆիցէր, որը վճռեց գողին բռնել : Երբ որ բոլորը պառկեցին քնելու, նա մնաց նախասենեակում գողին հսկելու համար : Գիշերվայ մօտ հինգ ժամին նա տեսաւ նախասենեակի միւս ծայրում մէկ շարժվող սաւեր և երկար չը մտածելով, հրացան արձակեց նրա վրա : Բաղդաւորապէս գնտակը նպատակին չը հասաւ . յայտնվեցաւ, որ նախասենեակում կանգնած էր ինքն կոմսուհին, որ քնաշրջկութեան հիւանդութեան ժամանակ տանում էր իր իրեղէնները և թաղցնում էր մէկ ծածուկ տեղ, ուր և գտնվեցան անհետացած բոլոր թանկագին առարկաները .

—

Նորվեգիայից լրագիրներին հաղորդում են, որ Խրիստիանիայի շրջականերում նորերում ոսկեհանքեր են գտնված, և այդ տեղի վրա երկու շախտաներ ստորերկրեայ անցքերով, որոնց մէջ ածված էին դուրս փորած ոսկեր, կարծես թէ պատրաստված դուրս տանելու համար : Ամենքը զարմանում էին, թէ ինչպէս էր պատահել որ այդ հանքերը այդքան երկար ժամանակ մոռացված էին մնացել :

վէ եախօտնիհայէթ պիր դաշ հաֆթա կէչմիքատէն սոնրա, իրան իթտիկի քէօթրիւմիւք կէչմէ՞զ մի . . .

—Շիւբհէսիզ, էվվէթ, կէչէր, լաքին, անընտա գօրաեը վար տբր, լաղմ կէլտիքճէ, Եինէ Եէնիատէն իչերիկը . . :

—«Լաղմ կէլտիքճէ» ատ մէնիզլէ նէ՞ անլամալրընդ, —մէգրիւր զէհիրին թէէսիրի, պիր տէֆտատա, էն չօղուն նէ՞ գատար միւատէթ տէ. վամ իտէպիկիր :

—Ալթը հաֆթա գատար տէվամ իտէպիկիր :

—Թէէսիրինին իճրասը անինատէ կէօրիւլ՞ուր մու :

—Էվվէթ, ատէթա, պիր ատամա, պիրատէն պիրէ տամամ ինտիկինատէ նասբլ օլուր իսէ, իշթէ պու տա թբպգը էօյլէ օլուր . . . :

—Է,յ, անընը գրատար օրան իլա. ճընը, եանի բանդէհիրինին թէէսիրի տախի, էօյլէ բէք չաբուգ սուրէթատէ կէօրիւլէպիլի՞ր մի :

—Բանդէհիրինին թէէսիրի, կէրչի, արատան եալընընդ իբի տատթ կէչտիքատէն սոնրա կէօրիւլիր իսէ, քէօթրիւմիւք քեամիլէն, էյլէ պիրատէն պիրէ կէչմէեիպ, իլա եավաշ եավաշ կէչէր . . :

—Պու պապատ, հիտապընընդատա պիր եանընընդ վուգու պուլմատը իհթիմալատէ տաեբլատիլի՞ր մի :

—Խայր, ատա, տագբդատը տապրդատընա հիտապ իտէպիկիր մի :

—Մէգքիւր զէհիր պիր ատէմէ վերիլէրէք քէօթրիւմ գըրընտրդատան սոնրա, հէքիմիր ճէլպկիլէ թէֆթիշ իտիլսէ, հագրդաթի հալի, եանի քէօթրիւմիւկիւն նէտէն իւլէրու կէլմիշ օրմանընը քէշֆ իտիպ անլաեապիրի՞ր մի :

—Խայր, ատա իհթիմալտէն տէյիլ տիր . . . —զէհիր վերիմիշ օրմանընա տայիր, զերրէճէ պիր շիբհէյէ պիկ զահիպ օրմանգատր :

—Իմտի, տօղթօր, իշթէ թամ պու կիճէ իչին, մէգքիւր զէհիրինիզատէն, խթէրիմ, զիրա լիւզումու վար տբր . . :

—Կիճէեէ դատար պէքլէմէքլիկէ իհթիեաճ եօղ տուր . . .—շիմամի պու սաաթտա տախի վիրէպիլիրիմ . . :

—Ա՛,էօյլէ պիր շէյ, օլ դատար չաբուգ սուրէթատէ, նա՞սբլ օլապիր . . . :

—Պէն սիզէ լիւզումու օլաճաղընը պիլմէմիկիմ հալատ տախի, մէգքիւր զէհիրատէն, պիր մբգտար շէյ թէրթիպ իտիպ հագբրամըշ օլտուղում իչի՞ն մի թէաճճիւպ իթմէքատէսինիզ :

—Էվվէթ :

—Պէն զաթէն օլ եօլտա չօգ շէյլեր թէրթիպ իթմիշիմ տիր . . . —պագընընդ, իշթէ պուրատա տբրլար . . . —վէ իլմի քիմեաճա պիր խատատա իչին իգթիզա իյլէտիկինատէն, մէգքիւր զէհիրատէն տախի թէրթիպ իյլէմիշիմ տիր :

Տօղթօր Ժօրժ պունլարը սէօյլէտիքատէն սոնրա պիր տօլապ աշաբ, վէ պիր տուզնա, իւսթէլերինատ, տէրուսնէրինատէքի էճզարարրն իսմիէրի եազբլը պուլունան ուֆաճգդ շիշէլերի, մէրդումէեէ կէօնթէրտի :

Վէ մէգքիւր շիշէլերատէն պիրինի չըգարարագ,

—Իշթէ սիզին իսթէտիկինիզ պու տուր . . .—տէտի, —Գօրաեա թագտիմ իտէրէք :

Մէգքիւր շիշէտէ պուլունան մէգքիւր զէհիր, եէշիլ շարթրէօզէ պէնզէր պէրրագ պիր սու. իտի :

Տօղթօր թէքրարէն քէրամէ ազաղ պիրլէ,

—Լաքին, էֆէնտի, իշթէ թէքրարէն սէօյլէրիմ, պունատան պիր ատէմէ վիրիլիր իքէն, զիեատէսիլէ սիգգատթ խտիլմէքրիք էհէմմիյեէթտէն տիր, տէօրթ տամլատան զիեատէ ասլա վիրիլմէմէլի տիր : Եօգտա, վէրիլէն տատամքն, քէօթրիւմ օլմատբգ, իլա ահրէթին եօլունու, անինատ էլէ ալաճաղընատա շիւբհէ եօգ տուր . . :

—Տիգգատթ իտէրիմ, սիզ օլ պապատ հիչ շիւբհէ իթմէյինիզ . . :

—Է,յ պունուն բանդէհիրի տէ հագքը մի տբր :

—Խայր . . :

—Օնա տախի իհթիեաճըմ վար տբր :

—Անընատա եարբն տէյիլ օլ պիր կիճն թէրթիպ իտիպ վիրէպիլիրիմ :

—Աղիզիմ տօղթօր, մութլաղա տօսթլարընընդին իգհարը սուրուր ուշատումանի իտէճէկի, վէ տիշմանլարընընդին բարատան իտէճէկի շիւպհէսիզ տիր :

Տօքթուրը դամէլէհին ճէվապը

Հարֆը, նօղթատը, վէ էլ հիտատը իսթիսթատան արի օլարագ, մէզպուր (է) հարֆընընդն միսթէնէտ իլէ յհինի գատարինէ մուվաֆրգ սուրէթատէ, վէ եազդն կիւնատէ նէշը իթտիրէրէք, մուամմատա թէշպիհ իթտիյինիզ հարֆը մէզպուրու տակբատան աշաղը ալաճաղըմա գաթ պէ գաթ միսթէրիհ օլունուզ :

. . . Միւէլլիֆ, զաթը ալիէրի տէ պիղճէլէյին պու խուսուսուն մէրագլըսը օլտուղունուզատան, իշպու շաեանը տրդգաթ պուլունան մուհամէրաթը իշարը թէնսիպ գըլընմըշ տբր :

Ցովհաննէս Ց. Պալըէճեան

1818, դեկտ. 8, Ամիթանէ

ՆԷՎԻՅԷ

—

Թիֆլիսատէ թագ ու նէշը օլունան Մշակ զաղէթասընատան մուխրէճ տիր :

Պրուսիայի էսատէն քաղաքում երդուեալների դատարանը Նոյեմբերի 7ին քննում էր Շիֆ անունով մէկի գործը, որը մեղադրվում էր երկուտեսակ յանցանքների մէջ—բռնաբարության և սպանության մէջ : Առաջին յանցանքի համար Շիֆ դատապարտվեցաւ տասն և հինգ տարով տաժանակիր աշխատանքների, իսկ երկրորդ յանցանքի համար—մահուան պատժի : Այժմ հարց է ծագել, թէ այդ դատավճիռներից ո՞րը պէտք է առաջուց կատարվի :

—

Նորերում Փարիզում Լիոնեան երկաթուղու կայարանի վրա մէկ ճարպիկ գողութիւն կատարվեցաւ : Պարոն Մ., որ թանկագին քարերի և ոսկեղէնի առեւտրի միջնորդ է, սանդուխի վրա բարձրանալու ժամանակ, էպիլէպսիայի հարուած է ստանում, և ընկնում է երեսի վրա : Մարդկանց մէկ խումբ շտապում է օգնութիւն հասցնել նրան, և միեւնոյն ժամանակ լաւ հագնված մէկ կին ամենքից առաջն է

ազատել իրանց ծնողներից ազատացել լաբախազացի վրա, որը իրա քանչիւր երեխայի համար վճարում էր երեսունից մինչեւ յիսուն ֆրանկ : Թշուառ զոհերի մէջ մինչեւ անգամ երեք տարեկան երեխաներ կային : Անգլիական հիւպատոսը խնդրեց պահանջեց աղատել մանուկներին և իր հովանաւորութեան տակ ընդունեց նրանց :

—

Փարիզում նորերում քնաշրջկութեան (լունատիզմ) մէկ օտարոտի դիպուած եղաւ, որ շատ տխուր հետեւանքներ կարող էր ունենալ : Մէկ մեծատուն տիկին, կոմուհի Ֆ., որ բնակվում է Փարիզի մօտ գտնված իր ամրոցում, սկսեց նկատել, որ անդադար կորչում են իրանից զանազան շորեր և թանկագին քարեր : Կասկածել իր ազախնուն գողութեան մէջ նա չէր կարող, որովհետեւ վազուց համոզված էր նրա ազնուութեան մէջ : Այդ ժամանակ գալիս է այցելելու կոմսուհուն իր որդին, մի երիտասարդ օֆիցէր, որը վճռեց գողին բռնել : Երբ որ բոլորը պառկեցին քնելու, նա մնաց նախասենեակում գողին հսկելու համար : Գիշերվայ մօտ հինգ ժամին նա տեսաւ նախասենեակի միւս ծայրում մէկ շարժվող սաւեր և երկար չը մտածելով, հրացան արձակեց նրա վրա : Բաղդաւորապէս գնտակը նպատակին չը հասաւ . յայտնվեցաւ, որ նախասենեակում կանգնած էր ինքն կոմսուհին, որ քնաշրջկութեան հիւանդութեան ժամանակ տանում էր իր իրեղէնները և թաղցնում էր մէկ ծածուկ տեղ, ուր և գտնվեցան անհետացած բոլոր թանկագին առարկաները .

—

Նորվեգիայից լրագիրներին հաղորդում են, որ Խրիստիանիայի շրջականերում նորերում արծաթէ հանքեր են գտնված, և այդ տեղի վրա երկու շախտաներ ստորերկրեայ անցքերով, որոնց մէջ ածված էին դուրս փորած արծաթէ կոյտեր, կարծես թէ պատրաստված դուրս տանելու համար : Ամենքը զարմանում էին, թէ ինչպէս էր պատահել որ այդ հանքերը այդքան երկար ժամանակ մոռացված էին մնացել :

ԱԶԴՕՐ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1882 ՏԱՐԻՈՑ

Սեղհակոնուբիւն Ազգային Հիւանդանոցի Հայոց

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՐԵԱՆ

Երկու հարիւր քառասուն երեսէ բաղկացեալ սոյն ընդարձակ տպագրութիւնը բացի բուն Օրացուցէ կը պարունակէ հետևեալ կարևոր ճոխ տեղեկութիւններն. Վիճակագիր Տաճկաստանի. —Օսմանեան դեսպանք ի զանազան աշխարհս. —Դեսպանք և հիւպատոսք օտար տէրութեանց ի Մայրաքաղաքիս. —Ցանկ Օսմանեան Սուլթանաց. — Իշխանութիւնք ընդ գերիշխանութեամբ Սուլթանին. — Հայրապետութիւնք Հայոց. —Պատրիարքութիւնք. Անդամք Ժողովոյ և կրօնական ատենի. Անդամք Քաղաքային ատենի և Վարչական սենեկի. Անդամք Ամուսնական սենեկի, և Ազգային կեդրոնական դատարանի Անհատական սենեկի, և Պաշտօնեայք Պատրիարքարանի. — Ընդարձակ վիճակագրութիւն տէրութեանց՝ Գերմանիոյ, Գաղղիոյ, Անգլիոյ, Աւստրիոյ, Ամերիկայի, Իտալիոյ, Պէլճիքայի, Զուիցերիոյ, Բորդուկալի, Տանիմարքայի, Մէքսիքայի, Ճաբոնի, Շուէտ-Նորվէկիոյ, Յունաստանի, Չիլիի, Պարսկաստանի, Չինու, Պրազիլիոյ, Սպանիոյ և Հոլանտայի. —Պատմութիւն ժամանակագրական երևելի անցից. —Նոր ցուցակ գնոց հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ. —Նիհ (Թարիֆա) հեռագրի ըստ նոր կարգադրութեան Միջազգային հեռագրութեանց. —Ցուցակ գնոց Եւրոպական Միջազգային Թղթատարութեանց. —Եւրոպական նամակատուն ի Կ. Պոլիս, Գերմանական, Անգլիական, Աւստրիական, Ֆրանսական, Հելլենական և Ռուսական. —Ժամանակացոյց սուրհանդակաց Օսմանեան Միջազգային Թղթատարութեանց. —Ցուցակ գնոց Եւրոպական Տաճկաստանի երկաթուղեաց. —Ցուցակ գնոց և ժամանակացոյց Եգիպտական, Մահմուտ, Աւստրիական, Մէսաջիրի-Մարիթիմ, Բաքէնէ և Ընկ. և Ռուսական ընկերութեան շոգենաւուց. —Տոկոսաւոր և պարգևաւոր արժեթուղթք գլխաւոր տէրութեանց և քաղաքաց Եւրոպիոյ, Ցուցակք պարգևաց. —Այլևայլք, Նորէնաքէօլտ Շուէտացւոյն ուղևորութիւնն ի հիւսիսային բևեռն, Ֆիլօքսէրա որդը, Չինու պարիսպը, Ցորեն արտադրող երկիրք, Երկաթուղեաց արագութիւնը, Գաղթականութիւն յԱմերիկա, Լրագրաց թիւը, Վաճառականութիւն ոսկւոյ և արծաթի, Գաղթականութիւն Հայոց ի Ճավա. — Ազգային մամուլ. —Գլխաւոր ազգաց բառերուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ և Ֆրանսայի դրամներուն հետ. —Գլխաւոր ազգաց չափերուն բաղդատութիւնը Թուրքիոյ չափերուն հետ. —Բաղդատակարգ ցուցակ տարածութեանց և բնակչաց Եւրոպական տէրութեանց. —Ծանուցմունք. Արամեան տպարան և Գրատուն Բարիզու.

Կը ծախուի մասնաւորապէս Արամեան տպարանը և ամէն գրավաճառաց քով նաև Ազգային Հիւանդանոցի դրասենեակը.

ԳԻՆ 3 ՂՐՇ.

* * *

ԳՐԱՏՈՒՆ

Ս. Ե. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Պահի Գոբա- Մաթոսան կոչէ կամուրջի

ԹՒ- 56

Կը ծանուցուի Արգոյ հասարակութեան թէ վերոյիշեալ գրատունը Կաղանդի առթիւ 1881 դեկ. 20 և 27 կիւրակէ օրերը բաց ըլլալով, ամէն տեսակ նուէրներ, Օրացոյց պարզ և փառակազմ, պատկերներ և պատկերազարդ Կաղանդի նուէրներ և այլ եկեղեցական, դպրոցական և վիպասանական նաև Տիւսթուր, Էսբարը Փարիզ, Զինկեանէ Գրզը, Թուճատան Գրզլար ամէն տեսակ գրքեր խիստ աժան գներով. մեծ քանակութեամբ գնողներուն աւելի զեղչ կը լինի.

* * *

Ընտիր Թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ, գեղեցիկ առածներ են, զոր բաղած է հեղինակը Կարոլոսի վիպասանութենէն.

Նիւթին ընտրութեանը մասին արդարև գովելի է. Ամէն հասակի անձանց, մանաւանդ վարժարանաց և Նոր տարւոյ հանար աշակերտաց ընծայ կրնայ տրուիլ. Գինն է երեք դահեկան. Կ'գտնուի Դավաֆեան, Աշճեան և Մարգարեան դրավաճառատունները.

* * *

ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ ԴԱՍԵՐ

Գաղղիերէն լեզուի նշանաւոր ուսուցիչ Ն. Սիմոնեան էֆէնտի պատրաստուած է այս անգամ Գաղղիերէն լեզուի գիշերային դասեր առանդել թէ՛ նորուս և թէ՛ արդէն յառաջացեալ պատանեաց ու երիտասարդաց.

Դասարան յատկացեալ է Պոլիս ի Գում-դարու Նշանճը ճատտէսի թիւ 57 Սուրէնեան Վարժարանը. դասերը պիտի տրուին երկուշաբթի և ուրբաթ գիշերները. իւրաքանչիւր դասառու պիտի վճարէ ամսական երեք մէճիտ կանխիկ. եթէ դասառուաց թիւն տասնեհինգի հասնի, դասերը պիտի սկսին առանդուիլ դեկտ. 11ին, արդէն հինգ աշակերտք կան ատորագրեալ. ուրիշ ատորագրուիլ ուզողներ պէտք է այժմէն երկուշաբթի և ուրբաթ երեկոյները ժամ 11 էն 12 դիմեն 'ի նոյն վարժարան և տեսնեն զՍիմոնեան էֆէնտի.

ԻԼԱՆԱԹ

Միթէվէֆա Կարապետ Պաղիրկեանը 98/196 իրամ մուճիպլինճէ, խաղինէի էվգաֆը հիմանեանտէյնի պուլունան մէպալիդի մալիմէնին թէսվիեէսինէ. վերէսէսի Սօֆի վէ Էֆիթիմի վէ Բուրալ վէ Սեպոհ սուրէթի կէօսթէրմէֆիքէրինէն, խաղինէի էվգաֆը հիմանեանտան մաղպուլ սուլթան Ապտիւլ Մէճիտ խան հաղրէթլէրի վազբֆը միլհազ ամբնտան մէրհում Ապտուլլահ աղա վագֆը միսադգաֆթրնտան Գուզկունճուգ վէրասընտա քեային սէնէվի 50 ղրշ. իճարէլի, թարիգ վէ սու եօլարբնա թէրք օլունան մահէլլէրտէն մատատա, եէսի ղբթատա 27,362 զիրա տէօրթ բարմաղ արսատա միթէվէֆաեը միւմանիլէյհին միթասարրֆի օլտուղու նրսրֆի հիսսէյի շաեասընէն հանդր իլէ ֆիրուխթի, խազինէի ճէլիլէ վէ բիլի թարաֆընտան խոթիատա օլունմասընա պինատէն, իմա օլունան գարար մուճիպինճէ, զիրը օլունան նրսրֆի հիսսէի շաեասը թահմիր հանդէ ալընարագ, ֆիրուխթ օլունանաղը վերէսէյի միթէվէֆայը միւմանիլէյհէ պուլ վարագաեը մախատսէ պիտիրիլմիշ օլտուղլարընտան, թարիխի իլանատան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա, մահէլլի մէզբիւր պիլ միզամէ ֆիրուխթ իթտիրիլճէկի Պէյողլու պիտաեէթ մահքէմէսի իճրա մէհմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունուր.

10 քեանունի էվվէլ, 1297

Թուճատան Գրզլարըն 5ինճի ճիւղիւ չբգմիշ տրը.

Էսբարը Փարիսէն, Գալբագճըլար պաշը խարիճինտէ, էսիրնէլի Գէորգ աղանըն թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա տախի ատթրմագտա տրը.

Իսթանպոլ քէօրիւ եանընտա, Վալիսէ խանը գարուսու իթթիսալինտէ 4 նիւմէրօյու քիմատպիտնէլի Օսմանիսէ, հէր նէվի թարիխ, Բօմոն, թէատրօ քիմատպարը, նիզամնամէլէր վէ այիր հէր լիսանատան, հէր ճինս մէքթէպ քիմատպէրի ֆիրուխթ օլունմագտա օլտուղտանան, թէշրիֆ պույուրան զաթլարըն, հէր վէճհէյէ մէմնուն դրլընանագլարը պէեան օլունուր.

Մահէլլի մէզպուրտա, պիղիմ Տիւսթուրլար վէ Թուճատան Գրզլար տախի ատթրլրը.

Իսթամպօլտա, չարշալի քէպիրտէ, Վարախճը խանը ալի գաթընտա 2 նիւմէրօ իլէ մուրագամ մաղազատա սաքին Ռուբէն էֆէնտի կիւմիշկերան, քէնտի միքէատտիտ տօսթլարընա իֆթիխարէն իլան իտէր քի. պու տէֆա, քէնտի մաղազահտիկի դարը եէտիյէ, Լօնտրատան, Փարիզէն, վէ ճէնէվրատան տիւրլիւ պէ տիւրլիւ ալէա դուլանըլըր ալիսան, կիւմիշ վէ սայիրէ ճէպ ատահլարը ալիդ էյլէմիշ տիր. վէ քէզալիք դայէթլէ էհվէն ֆիւսամլը օլուպ, վէ սոն մօտա էրքէկ վէ դատրնա մախատս օլտրագ ալէա ալիսան վէ 18 տեսար Փարիս իշի գօրատնրար, վէ պինապէրին եէնի մէքթէպ թարէպէէրի վէ էսնաֆ քիմէնէլէր իշին, բէք ալէա դուլանըլըր, թանէսի դէրէ Օսմանը լէրոնը սահմարը պուլունմագտա տրը, օն սէնէտ քէֆէթի թահրիրնտա օլտուղու հալտէ.

Իսկ, սահմանա գօրտօնճա իգթիզատը օլան զէվամը միթէպէրէնին, մէզքիւր մահէլլի թէշրիֆ իթտիքլէրինտէ, քէմալի էմնիյէթ իւզրէ, իգթիզա խանէնի միւպահա իտէպիլէճէքլէրի, խասէթէն իլան վէ արզու օլունուր.

ՏՕԳԹՕՐ Գ. Ս. ՏՕԳՐԱՇԵԱՆ

Միւմանիլէյհ Տօգթօր՝ սինին շէպապէթինի Լօնտրանքն թրպպիյէ տար իւլ ֆիւնունը.յրա խասթախանէսինտէ իմրար խտուպ, քէմալի իզզ ու շերէֆիլէ թէպապէթ, ճէրրահրդ վէ լավութալզ տիրլօմալարընը ալտրգտան վէ Լօնտրատա տիկէր իրի խասթախանէտէ տէ հէքիմլիք իթտիքատէն սօնրա, շիմտի Իսթանպօլա ավէթի իթմիշ տիր.

Միւմանիլէյհ Տօգթօր Տօգրաշեան, Իսթանպօլատա Կէտիկ բաշատա Մէրտիվէնլի նամ Բում քիրիէսինին նօպարքի սրբասընտա, Զատարքը Ա.Հմատ նամ սօգատատա 12 նիմէրօլու խանէտէ իզ ամէթ իթտիկլինի, վէ հէր կիւն հէյլէնէ պատար օրատա պուլունարագ, քէնտույէ միբրաճատթ խանն խասթէկեանը թէատրվի էյլէտիկլինի միւթէպէր էհտիյէ իլան խաբր.

Բէզալիք թատիպի միւմանիլէյհ, հէր բազար իրթէսի կիւնլէրի էօյլէնատէն պիր սատթ սօնրա, խանէի մէզքիւրէ կիւսէն ֆազիր խասթէկեանը մէճճանէն թէատրվի խէճճէկինի տախի իյան էյլէր.

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօգթէօրու միւմանիլէյհ, եանընդ ֆրէնկի իլէթի, վէ պէյսօղլու, վէ ումմամ ալաթը թէճասիլիյէկ (ծանդական գործարան.ը) վէ իրարար եօլարընտայիր խասթալարգլարա տիւշար օլանարընը, էմրի թէատրվիէրինէ պատգամատ տրը.

Տօգթօր Ճէլալեան էֆէնտի, սապրդր վէճհ իւզրէ, հէր կիւն սատթ կէտէ 10ա գատար, Պաղչէ-գարու սունտատ, Համիտիյէ թիւրպէսի սբրասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին Իրի Դարոնվոն թէատիյէ օրան 32 նիմէրօլու էճզամանէսինտէ խասթալար գատալ իթտիկի կիպի, բազար կիւնլէրի տախի, Պէյողլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սաղըզ-աղաճը ճատատէսինտէ, 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գատալ էյլէմէքտէ տիր.

Գայիշ-տաղը սուեու իտարէսի թարաֆընտան, բայիթ ախթըմըզ բիայէթլու էհալիսինէ իթթար օլունուր քի, մէզքիւր սուտան ալմագլըղա իթիպար իտէն զաթլարըն քէմալ մէրթէպէ մէմնունիյէթլերի նիյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքարլըգ կէօզէ ալընարագ, տայիմա Թաղէ օլմասընա, վէ քէնտի թապիի հալինտէ պուլունմա, սընա, սայ ու իդտամ օլունմագտա տրը.

Պէյողլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իշին, պիւյիւք պիր, վէ եախտ քիւչիւք իլի ֆըշը սու իշին, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէճիտ թալէպ օլունմագտա էսէ տէ, կիւնտէ պէշ ֆըշըտան զիեատէ ալան զաթլար իլէ, այրընա բազարլըգ տախի օլունապիլէճէք տիր.

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գօլայլըգ օլմագ իշին, արզու իտէն զաթլարա, պէլէթ տէֆթէրլերի տախի իթա օլունմագտա էսէ տէ.

Մէզքիւր սուեուն եէրինէ, պաշգա սու վիրիլմէքլիք հէյլէսինտէն արի օլմագ իշին, բիայէթլու միւշթէրիլերտէն, ֆըշըշարըն իւզերինտէ պուլունան ֆըշը վէ կէմի տիմիրի բէսիմլի եաֆթարար պուլունմասընա, տիգգաթը քեամիլ պուեուրմալարը ըէճա օլունուր.

Բիայէթլու միւշթէրիլեր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմրլէրինի վիրմէք իշին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 նիւմէրօլու մաղազատա, վէ Ֆընտըգլըտա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօգաղընտա քեային 11 նիւմէրօլու տէքօտա, վէ Պէյօղլուտա տախի, Թաքսիմտէ, Միլլէթի Բանքասընն Ա.յ Թրիաթա քիլիսէսի հավլուսունտա վագը տէքօտա Թէշրիֆ էյլէմէլերի իթթար օլունուր.

ՄՈՒԱՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էյլէրէն, եյլէ սոնս ալոֆ. սաթ 4 ն էտտար

40-Գիւրիւք Հէնտէք սօգաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմանիլէյհին զապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալարքը, վէ նէֆէս եօլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մոխտուս ալէթլեր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղաղ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարագ պագտրդը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիյլէ ինբա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եաբար էսկի կէօքիւզ վէ նէզլէ, վէ պօղմանճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլերին թապիպի խուսուսիսի տիր.

Բէզա, կիզլի խասթալըգլար, զայիֆիք վէ զայրիհիմ.

ԿՐԹԱՐԱՆ

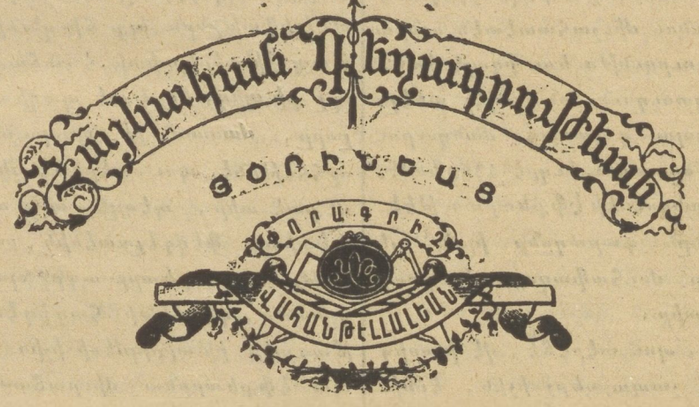

ԿՐԹԱՐԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ցօրինեաց

ՓՈՐԱԳՐԻՉ ՎԱՀԱՆ ԹԷԼԼԱԼԵԱՆ

ՎԱՀԵՐԱՑԵԱԼ

Ի ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹԵՆԻ ԱԶԳ. ԿԵՆԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱՒ

ԺՈՂՈՎՈՑ ՊԱՇՏՕՆԵԻՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒՅ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Սոյն գեղագրութիւնը չորս մասերէ բաղկացեալ է.

Շեղագիր, Նրբագիր, բոլորագիր և կօթագիր. այժմ շեղագրի մասը կը հրատարակուի որ վեց դասերէ կամ տետրակներէ պրտի բաղկանայ. Ա. վարժութիւն տառերու. —Բ. միավանկ բառեր. —Գ. բազմավանկ բառեր. —Դ. պարբերութիւններ. —Ե. գլխագիր և թուանշաններ. —Զ. գլխագրով սկսեալ բառեր.

Կեդրոնատեղին է փորագրիչ Վ. Թէլլալեանի դործարանը Կ. Պոլիս Ուզուն չարշը 376 և ամէն դրավաճառաց և Թղթավաճառաց քով.

Սոյն աշխատութիւնը ինչպէս շատերն ալ կը վկայեն մինչև հիմա գտնուածներէն՝ դրութեամբ ամէն լաւն, գնով ամէնէն աժան, և կրկին նպատակաւն ալ գովելի և արդիւնաւոր է. վասն զի սոյն գործին համար մասնաւոր տառեր փորագրուած և ձուլուած ըլլալով, բնականաբար նորա տպագրութիւնն ալ աժան և Հայ մանկտւոյն դիւրամատչելի ըլլալն ի զատ, ի մասնաւորի կը նպաստէ նաև Հայ մամիոյն, որոյ տպագրական շարքին մէջ մինչև հիմա չի գտնուելով գեղագրական զարդաձև տառեր, սոյն տեսակ գործերն վիմագրութեան տրուելով շատ սուղ կելլէին. հետևաբար դիտելի է որ Հայ արուեստաւորն՝ փոքրիկ դասատետրի մը առթիւ պիտի լրացնէ միայն թէ՝ չի պարտաւորի կասեցնել իւր աշխատութիւնը.

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐՔ

Բարիս, 23 դեկ.

Ֆրանսայի ֆոնտասու 3 %	84-
» » 5 %	114-
Էսհամը Ուսմանիէ աշլարը	15-95
» » գարանտը	13-80
1865 Իսթիգրազը	88-
1869 »	70-
1873 »	69-
Բուսիէի չբմէնտը. Թուհվիլա	61-
Օսմանլը Պանգասը	303-75
Գրէտի Լիոնէ	900-
Բուս ֆոնտասու 3 % (1877	92-7/8
Բուսիանըն Շարք իսթիգրազը	39 1/2
Իսպանիա ֆոնտասու	20-40
Մըսրը իսթիգ. պիրլէյմիշ	383-75
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	30-1/2
Գամպիս Լոնտրա իւղերինէ	25-24

Բարիս, (Պուլվար) 23 դեկ.

Ֆրանսայի ֆոնտասու 3 %	114- 3/4
Էսհամը Ուսմանիէ	15-30

Լոնտրա 23 դեկ.

Ինկլիզ ֆոնտասիտ	99-7/16
Էսհամը Ուսմանիէ աշլարը	15-1/2
» » գարանտը	15-1/2
1865 Իսթիգրազը	17-
1869 »	18-1/2
1871 »	71-1/2
1872 (Պոնտի Թէտէօր)	26-1/2
1873 »	14-1/2
Տէվլէթի Ալիէնտէ 1877 իսթիգրազը	78-1/2
Օսմանլը Պանգասը	22-1/4
Բուսիա իսթիգրազը 1873	87-
Մըսրը իսթիգրազը պիրլէյմիշ	70-1/2
» իմթիեազը (շըմէնտը.)	91-1/2
Տաքրա սանիէ	71-
Մըսրը Բօչիլա իսթիգրազը	91-1/4
1877 Մոնտարիսթան էհամը	103-1/2
Գամպիս Բարիզ	25-56

Վիէննա, 23 դեկ.

Լոնտրա իւղերինէ գամպիա	113-90
Բուսիէի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	29-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸՐԸ

Էսհ. Ուսմ. դեկտ. 11 ապրմ. գր.	14-27
» » դեկտ. 13 ոպհ. աչ.	14-28
» » Լեն եիւքսէք	14-35
» » Լեն աշլարը	14-31
» » Սաաթ 5 տէ	14-35
1863 Իսթիգ. (Մուքօն) 6 %, ֆ.	-
1865 » » 6 %, ֆ.	87-
1869 » (Բինար) 6 %, ֆ.	75-
1872 » (Պոնտիս Թրէզոր	26-
1873 » (Բինար) 5 %, ֆ.	71-
Բուսիէի չբմէնտքէր	61-
Տէրբր զուրուչ	26-
Հէվալէսքէզ »	-
Ադրէ Գայիդի %	8-

ԱԳՈՒԻՈՆԱԼԱՐ ԳԻՆԱՔԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	7-
Սոսիէթէ ժէն 6 %	5-20
Իսթանպոլ Պանգասը	11-
Սոսիէթէ Օթօման	4-10
Թրամվայ 5 %	375-
Լավրիօմ (մատէն)	155-

ԱԳՏԵԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկլիզ լիրասը	110-17
Ֆրանսայ ալթունու	87-58
Բոլ	89-35
Դրիմիյ ալթունու	52-
Պէճաղ մէճիտիյէ	107-55
Մէթալիք	204-20
Պէշլիք	209-10
Սլիթըրզ	126-10
Պագըր	810-
Գարպոն դայիմէսի գարիք	382-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Լեն եիւքսէք	950-
Լեն աշլարը	950-
Սաաթ 5 տէ	950-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ